

Nr 589.

Av herr **Birke**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 127, angående anslag till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m.

I skrivelse den 11 januari 1950 har statens sinnessjukvårdsberedning föreslagit, att kombinerade undervisnings- och forskningsavdelningar skulle inrättas vid ettvarvt av följande statliga sinnessjukhus, nämligen Ulleråkers, S:t Lars' och S:t Jörgens sjukhus. Avdelningarna skulle förestås av en professor, tillika överläkare, vilken i första hand skulle biträda vid läkarutbildningen och bedriva forskning inom den s. k. tyngre psykiatrien.

1948 års läkarutbildningskommitté har i anledning av detta förslag i sitt betänkande om läkarutbildningen (SOU 1953: 7) uttalat, att ett förverkligande av sinnessjukvårdsberedningens förslag skulle medföra avsevärda fördelar för specialistutbildningen i psykiatri. Även ur forskningssynpunkt kunde dessa förslag enligt kommitténs mening leda till beaktansvärda resultat. Kommittén uttalade emellertid, att med inrättandet av dessa professorer borde anstå till dess forskningsresurserna vid de existerande psykiatriska klinikerna ökats så, att den vetenskapliga verksamheten där kunde bedrivas på ett tillfredsställande sätt. Vidare borde först behovet av personal och utrustning m. m. för de av sinnessjukvårdsberedningen föreslagna avdelningarna närmare utredas.

I sina petita för budgetåret 1954/55 — vilka behandlas i propositionen nr 127 till innevarande års riksdag — har statens kommitté för sinnessjukvårdens utbyggande anfört bl. a.:

Ehuru man kanske måste räkna med att de av sinnessjukvårdsberedningen föreslagna professorerna vid de statliga sinnessjukhusen icke samtliga kunna komma till stånd inom de närmaste åren, bör detta dock icke hindra, att en av dessa professorer inrättas ofördröjligen och de övriga snarast möjligt därefter. Kommittén — som anser, att den psykiatriska forskningen vid universitetsklinikerna givetvis bör tillgodoses på bästa sätt — finner det nämligen synnerligen angeläget, att forskning även inom den tunga psykiatrien bedrivs jämsides härmed. De med en så bedriven forskning och med inrättandet av dessa professorer sammanhängande spörsmålen böra emellertid enligt kommitténs mening bliva föremål för en särskild utredning. Kommittén hemställer därför, att en sådan utredning kommer till stånd snarast möjligt.

Det är enligt min mening ytterst angeläget att pröva alla vägar, som kan leda till att det ökade vårdbehovet för sinnessjuka kan tillgodoses med minsta möjliga antal vårdplatser. Därest man genom vetenskapligt forsk-

ningsarbete inom den tunga psykiatrien kunde vinna närmare kännedom om de svåra psykiska sjukdomarnas orsaker och utvecklingsbetingelser, skulle möjligheterna till effektivare behandling och därmed kortare vårdtider ökas, vilket skulle komma sinnessjukhusen mera till godo.

Det är nödvändigt, att denna fråga snarast möjligt närmare utredes även ur den synpunkten, att man vid den fortsatta upprustningen av ifrågavarande sjukhus bör kunna taga hänsyn till de speciella behov, som inrättandet av en undervisnings- och forskningsavdelning ställer i byggnadshänseende.

Under återopande av det anförda hemställer jag,

att riksdagen i anledning av propositionen nr 127 ville uttala, att frågan om inrättande av undervisnings- och forskningsavdelningar vid vissa statliga sinnessjukhus bör göras till föremål för skyndsamt utredning av Kungl. Maj:t.

Stockholm i mars 1954.

E. Birke.
